

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1935 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Genom en den 17 maj 1935 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 246, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

om fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., vilken lag gäller tills vidare till och med den 30 juni 1935, skall äga fortsatt giltighet efter sistnämnda dag till och med den 30 juni 1936, dock att från och med den 1 juli 1935 1 och 3 §§ i lagen skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

Har i — — — Konungen bestämmer.

I förordnande, som nu sagts, äge Konungen föreskriva, i vilket myntslag betalningen skall fullgöras.

3 §.

Konungen äge meddela erforderliga föreskrifter för verkställande av förordnande, varom ovan sagts, så ock till förhindrande av åtgärder, som äro ägnade att uppenbart motverka vinnandet av med sådant förordnande avsett ändamål.

I fråga om de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan hänvisa till propositionen.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition den 12 januari 1934 (nr 56) förelagt riksdagen förslag till lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., tillkännagav riksdagen i skrivelse den 7 februari 1934 (nr 15), att riksdagen bifallit propositionen.

I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m. (Svensk författningssamling nr 19). Lagen är av följande lydelse:

»1 §.

Har i främmande stat rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts, äge Konungen, i den mån så prövas nödigt för vinnande av betalningsutjämnning (clearing), efter hörande av fullmäktige i riksbanken förordna, att den, som är betalningsskyldig för vara, härrörande från den främmande staten, eller eljest är pliktig att utgiva betalning för fordran, som tillkommer någon i den staten eller som från sådan fordringsägare övergått å annan, skall fullgöra betalningsskyldigheten

a) om clearingavtal slutits med den främmande staten, genom att på villkor, som stadgas i avtalet, inbetala beloppet i riksbanken eller i annan av Konungen angiven bank eller ock i särskild för ändamålet inrättad kassa; samt

b) i annat fall genom beloppets insättande i bank eller kassa, varom under a) förmäles, å räkning, varöver förfogande icke må ske i vidare mån än Konungen bestämmer.

I förordnande, som nu sagts, äge Konungen föreskriva, att betalningen skall fullgöras i svenskt mynt.

2 §.

I fall då förordnande meddelas om insättning av medel å räkning, som i 1 § under b) avses, äge Konungen, där omständigheterna därtill föranleda, tillika förordna, att den, som har fordran hos någon i den främmande staten men på grund av där vidtagna inskränkningar i rätten att förfoga över betalningsmedel ej kan erhålla betalning, skall äga utbekomma betalning av insatta medel mot det att han för clearing av fordringar, för vilkas gäldande insättningar skett, avstår så mycket av sin egen fordran, som svarar mot uppburet belopp.

3 §.

De närmare föreskrifter, som erfordras för verkställande av förordnande, varom ovan sägs, meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet och gäller tills vidare till och med den 30 juni 1935.

Genom denna lag upphäves lagen den 10 mars 1933 (nr 73) angående fortsatt giltighet av lagen den 17 juni 1932 (nr 244) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet.»

Förordnanden jämlikt ifrågavarande lag hava av Kungl. Maj:t hittills meddelats *dels* i förhållande till Turkiet (kungörelsen den 22 juni 1934 (nr 348) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Turkiet), *dels* gentemot Tyska riket (kungörelsen den 28 augusti 1934 (nr 464) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Tyska riket), *dels* i förhållande till Estland (kungörelsen den 27 mars 1935 (nr 72) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Estland m. m.), *dels ock* i förhållande till Lettland (kungörelsen den 27 mars 1935 (nr 71) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till Lettland m. m.). Samtliga förordnanden äro grundade på särskilda med respektive länder avslutade betalningsöverenskommelser. Den med Turkiet slutna överenskommelsen gäller tills vidare till och med nästkommande juni månads utgång. Gällande överenskommelse med Tyska riket av den 22 december 1934, vilken efterträtt en tidigare överenskommelse den 28 augusti 1934, är slutet tills vidare med rätt för vardera parten att, därest vissa i överenskommelsen närmare angivna förhållanden skulle inträffa, med en frist av 14 dagar uppsäga överenskommelsen att upphöra att gälla vid slutet av en kalendermånad. De med Estland och Lettland träffade överenskommelserna gälla tills vidare med en månads uppsägningsfrist.

Då lagbestämmelserna upphöra att gälla med utgången av juni 1935, har inom handelsdepartementet till övervägande upptagits frågan om utsträckande av lagens giltighetstid. I anledning härav har inom departementet upprättats ett utkast till lag om fortsatt giltighet av nyssnämnda lag, vari föreslagits en giltighetstid av ytterligare ett år.

Över berörda utkast hava kommerskollegium, clearingnämnden och fullmäktige i riksbanken avgivit yttranden.

Genom propositionen föreslås att ifrågavarande lag skall erhålla förlängd giltighet till och med den 30 juni 1936. Därjämte innehåller propositionen förslag om sådana ändringar i lagen att Kungl. Maj:t vid meddelande av clearingförordnande skall ej blott såsom för närvarande kunna föreskriva att betalningen skall fullgöras i svenskt mynt utan äga full frihet att bestämma i vilket myntslag betalningen skall fullgöras samt att Kungl. Maj:t skall äga meddela erforderliga föreskrifter till förhindrande av åtgärder, som äro ägnade att uppenbart motverka vinnandet av ändamål, som avses med förordnande, varom i lagen sägs.

Utskottet har vid sin granskning av förevarande proposition ej funnit anledning till erinran mot densamma och får alltså hemställa,

Utskottet.

att förevarande proposition måtte av riksdagen
bifallas.

Stockholm den 31 maj 1935.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Anderson* i Hägelåkra, *Klefbeck, Svenson* i Eskhult, *Branting, Wijkström* och *Karlsson* i Gillberga;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Hedlund* i Östersund, *Wallerius, Olsson* i Rimforsa, *Olsson* i Mellerud, *Johnsson* i Kalmar och *Larsson*.